ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΠΜΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Language education for refugees and immigrants

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ακαδημαϊκό έτος 2024-2025

Πάτρα

Ημερομηνία 30-05-2026

Η παρούσα έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών «Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες» αποτελεί τμήμα της ετήσιας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και ακολουθεί τη διάρθρωσή της.

Α' μέρος: Αποτύπωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες (LRM)»

Στοιχεία Ίδρυσης κι εξέλιξης του ΠΣ, Σκοπός, Μαθησιακά αποτελέσματα, web site του ΠΣ και στοιχεία ΔΠΣ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΑΠ με τίτλο "Language education for refugees and immigrants" (Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες) [LRM] ιδρύθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 (ΦΕΚ ίδρυσης 2931/Β/14.09.2016 και επανίδρυσης 2028/Β/2018) και είναι σχεδιασμένο για τις/τους εκπαιδευτικούς και απόφοιτες/τους που επιθυμούν να συμπληρώσουν ή να εμβαθύνουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος σε διάφορες γλώσσες, καθώς και να αναπτύξουν νέους πόρους που αργότερα μπορούν να εφαρμόσουν σε συγκεκριμένα πλαίσια και επίπεδα. Οι Θεματικές Ενότητες προσφέρουν στις/στους μεταπτυχιακές/ούς φοιτήτριες/τητές ένα ισχυρό υπόβαθρο στη θεωρητική βιβλιογραφία, καθώς και κατάλληλη μεθοδολογία για την εκπαιδευτική πράξη, τον σχεδιασμό μαθημάτων και μια εισαγωγή στα σημαντικότερα ερευνητικά εργαλεία.

Το Πρόγραμμα έχει ως στόχο την παροχή εξειδικευμένων παιδαγωγικών γνώσεων σε εκπαιδευτικούς και των δύο επιπέδων της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας) και σε απόφοιτες/τους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίες/οι επιθυμούν να διδάξουν, καθώς και σε εκπαιδευτικούς που ασχολούνται με την εκπαίδευση ενηλίκων σε προσφυγικά ή μεταναστευτικά περιβάλλοντα. Το ΜΠΣ εκπαιδεύει φοιτήτριες/τητές με καταγωγή από την Ελλάδα ή άλλες χώρες στο να θέτουν και να απαντούν βασικά ερωτήματα στην εφαρμοσμένη γλωσσολογία και την κατάκτηση της δεύτερης γλώσσας στα αναρίθμητα, ποικιλόμορφα, πολύγλωσσα περιβάλλοντα που συναντούν και θα συναντήσουν στο μέλλον. Το Πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να προσφέρει στις/στους φοιτήτριες/τητές την ευκαιρία να προβληματιστούν και να αναπτύξουν περαιτέρω την κατανόηση τόσο θεωρητικών όσο και πρακτικών ζητημάτων στο πεδίο της εκπαίδευσης σε πολυγλωσσικά περιβάλλοντα αντλώντας από τις αρχές της κριτικής παιδαγωγικής, της διαπολιτισμικότητας και της επαφής των διαφορετικών γλωσσών. Το Πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί, για να είναι εφαρμοσμένο, παρέχει ευκαιρίες για τη δημιουργία ειδικού εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλου για τις ανάγκες του συγκεκριμένου κοινού, ενθαρρύνει την σε βάθος εμπλοκή με το πεδίο της πρακτικής μέσω επισκέψεων σε σχολεία, σε στρατόπεδα προσφύγων ή άλλα ιδρύματα που σχετίζονται με την τυπική και άτυπη μάθηση προσφύγων και μεταναστριών/τών σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας και άλλες χώρες, καθώς και μέσω δραστηριοτήτων ομαδοκεντρικής διδασκαλίας και σχεδίων εργασίας.

Οι γενικοί στόχοι του ΜΠΣ είναι να εκπαιδευθούν εξειδικευμένες/οι ερευνήτριες/τές στα κύρια φαινόμενα της γλωσσικής κατάκτησης και της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας οι οποίες/οι να μπορούν να μεταφέρουν τα ερευνητικά αποτελέσματα στην εκπαιδευτική πράξη και να είναι σε θέση να εκπονούν σχέδια εφαρμοσμένης έρευνας. Οι Θεματικές Ενότητες του ΜΠΣ επικεντρώνονται στην ενσωμάτωση των γλωσσικών και πολιτισμικών στοιχείων, καθώς και των κωδίκων εξουσίας ως μέρος της ανάπτυξης τυπικών, άτυπων και μη τυπικών, διαδικτυακών και διά ζώσης εκπαιδευτικών Προγραμμάτων. Επιπλέον, στις ΘΕ αναπτύσσεται το Πρόγραμμα Σπουδών από μια εποικοδομητιστική προσέγγιση που αναγνωρίζει τις φωνές των μαθητριών/τών, της κοινότητας και των εκπαιδευτικών ως μίας κοινότητας μάθησης που συνδιαμορφώνει το αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών και τον σχεδιασμό του μαθήματος. Το Πρόγραμμα εισάγει τις/τους συμμετέχουσες/οντες στις έννοιες και τις βασικές αρχές της κριτικής παιδαγωγικής·μιας θεωρίας της εκπαίδευσης, που α) δίνει στις/στους επαγγελματίες την

ευκαιρία να αναστοχαστούν σχετικά με τις δικές τους εκπαιδευτικές πεποιθήσεις, πρακτικές και διαδικασίες, και β) δίνει στις/στους εκπαιδευτικούς τη φωνή και τα εργαλεία, για να προβληματιστούν σε σχέση με τη διδακτική τους μεθοδολογία λαμβάνοντας υπόψη την κριτική σκέψη των μαθητριών/τών τους. Τέλος, το Πρόγραμμα προωθεί την ισότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη μέσω της έρευνας-δράσης εντός του σχολείου και της κοινότητας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του ΜΠΣ, οι σπουδάστριες/τές αναμένεται να:

- αναπτύξουν μια ευρεία θεωρητική βάση που αντανακλά την τρέχουσα έρευνα αιχμής στο ευρύτερο πεδίο της πολυπολιτισμικότητας
- εμβαθύνουν τις γνώσεις τους στην εφαρμοσμένη γλωσσολογία, ιδίως αναφορικά με την κατάκτηση της δεύτερης γλώσσας, τον κριτικό γραμματισμό και την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην έρευνα και τη μάθηση της γλώσσας
- προβληματιστούν και να αναπτύξουν περαιτέρω την κατανόησή τους σχετικά με θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα στον τομέα της γλωσσικής μάθησης και διδασκαλίας αντλώντας από τις αρχές της κριτικής παιδαγωγικής, της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και της διαγλωσσικότητας
- ολοκληρώσουν τις ικανότητές τους στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος σε διάφορες γλώσσες, υιοθετώντας μια προσέγγιση ρεπερτορίου (διαγλωσσικότητα)
- αναπτύξουν βαθύτερη γνώση και δεξιότητες σε σχέση με τα γλωσσικά σενάρια στα σχολεία και σε χώρους μη-τυπικής εκπαίδευσης
- αναπτύξουν νέους πόρους, με έμφαση στην αραβική γλώσσα και τον αραβικό πολιτισμό, για να τους εφαρμόσουν στη συνέχεια σε ειδικά πλαίσια
- να είναι σε θέση να ενσωματώσουν τη γνώση και κατανόηση των πολιτισμικών στοιχείων στο πλαίσιο του γλωσσικού μαθήματος
- να είναι σε θέση να επικοινωνούν και να συνεργάζονται αποτελεσματικά στο πλαίσιο των ομάδων, αναγνωρίζοντας τα οφέλη της συνεργατικής μάθησης
- να δημιουργήσουν εκπαιδευτικό υλικό, κατάλληλο για τις ανάγκες των μαθητριών/τών τους.
- εμπλακούν ενεργά στο πεδίο της πρακτικής μέσω επισκέψεων σε πολυπολιτισμικά σχολεία με μετανάστες και πρόσφυγες μαθητές, σε χώρους διαβίωσης προσφύγων ή σε ιδρύματα που σχετίζονται με την τυπική και μη-τυπική μάθηση των προσφύγων και των μεταναστριών/τών σε διάφορες περιοχές της Ελλάδα και σε άλλες χώρες.
- είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν με κατάλληλο τρόπο τα πιο σημαντικά ερευνητικά εργαλεία
- μεταφέρουν τα αποτελέσματα της έρευνας στην εκπαιδευτική πράξη και να πραγματοποιούν δράσεις - έργα εφαρμοσμένης έρευνας.
- έχουν αναπτύξει την πολυπολιτισμική, πολυγλωσσική και κριτική γλωσσική επίγνωσή τους

- είναι σε θέση να βοηθήσουν άλλα άτομα να αναπτύξουν την πολυπολιτισμική και πολυγλωσσική επίγνωσή τους.

Ιστοχώρος του LRM (στην κεντρική ιστοσελίδα ΕΑΠ):
https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/language-education-for-refugees-and-immigrants/ (στην ελληνική γλώσσα)

https://www.eap.gr/en/language-education-for-refugees-and-immigrants/ (στην αγγλική γλώσσα)

Πιστωτικές μονάδες ECTS Προγράμματος Σπουδών: 120 ECTS

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2013 της Unesco:

- Με βάση τον τομέα εκπαίδευσης: 0114-Teacher training with subject specialization
- Με βάση το επίπεδο σπουδών: 7

Χαρακτηρισμός Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών:

- Master of Arts (MA)

***Διάρκεια φοίτησης*:** Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την ολοκλήρωση του Προγράμματος είναι δύο (2) έτη, ήτοι τέσσερα (4) εξάμηνα.

Γλώσσα διδασκαλίας: Η γλώσσα διδασκαλίας του Προγράμματος είναι η αγγλική. Η γλώσσα εκπόνησης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, των γραπτών εργασιών και της διπλωματικής εργασίας είναι επίσης η αγγλική.

Διευθύντρια του Προγράμματος*:* Νεκταρία Παλαιολόγου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, με γνωστικό αντικείμενο: «Μετανάστευση, Πολυγλωσσία και Διαπολιτισμική Επικοινωνία (Migration, Multilingualism and Intercultural Communication)»

https://sae.eap.gr/wp-content/uploads/2022/02/cv_short_PalaiologouNektaria2021.pdf

Η ανταπόκριση του Προγράμματος στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Το ΜΠΣ ανταποκρίνεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στις απαιτήσεις της κοινωνίας, όπου το ζήτημα της γλωσσικής εκπαίδευσης μεταναστών και προσφύγων είναι ιδιαίτερα σημαντικό, ειδικά τα τελευταία χρόνια όπου η αύξηση του μαθητικού πληθυσμού με προσφυγική/μεταναστευτική εμπειρία είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Το ΠΣ ανταποκρίνεται: α) στον κοινωνικό παλμό, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπολιτισμική σύνθεση των σύγχρονων κοινωνιών και τη μετατροπή της Ελλάδος σε μια κοινωνία υποδοχής μεταναστευτικών πληθυσμών διαφορετικής προέλευσης (μετανάστες, πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο) και β) στο διεθνή παλμό, λαμβάνοντας υπόψη τα νέα ευρωπαϊκά και διεθνή μεταπτυχιακά Προγράμματα που είναι αγγλόφωνα και χαρακτηρίζονται για τη διεπιστημονικότητά τους.

Στο LRM διατίθενται 180 θέσεις υποψήφιων φοιτητριών/ών ανά εξάμηνο, αριθμός που δεν καλύπτεται πλήρως (κυρίως για το εαρινό εξάμηνο) αλλά αυτό εξηγείται, σε μεγάλο βαθμό, από το γεγονός ότι το Πρόγραμμα είναι αποκλειστικά αγγλόφωνο και, ως τέτοιο, απευθύνεται σε ειδική μερίδα φοιτητριών/ών με υψηλή αγγλομάθεια. Ο αριθμός των φοιτητριών/ών θα μπορούσε να αυξηθεί εάν υπήρχε μεγαλύτερη προβολή του LRM στη διεθνή κοινότητα. Είναι ένα ιδιαίτερα καινοτόμο Πρόγραμμα που σίγουρα θα εύρισκε κοινό στο εξωτερικό.

Στην κατεύθυνση αυτή, η προβολή του Προγράμματος του L.R.M. στη διεθνή κοινότητα με στοχευμένες προωθητικές ενέργειες και αύξηση της ορατότητάς του μέσω επιστημονικών ανακοινώσεων και δημοσιεύσεων αποτελεί έναν από τους βασικούς μεσοπρόθεσμους στόχους.

Το ΜΠΣ αξιολογείται κάθε χρόνο σε πολλά επίπεδα από τη Μονάδα Αξιολόγησης του ΕΑΠ, με τρόπο αποτελεσματικό. Αξιολογείται το υλικό, οι διδάσκοντες/ουσες, ο τρόπος διδασκαλίας, οι συντονιστές/τριες του Π.Μ.Σ., η υποστήριξη από τις διοικητικές υπηρεσίες. Επίσης, γίνεται αξιολόγηση μέσω των τακτικών συσκέψεων των ομάδων διδακτικού προσωπικού και των Συντονιστών/τριών του ΜΠΣ. Από το 2023-2024 αξιολογείται και η ΘΕ Πρακτική Άσκηση.

Παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων

Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων τα προηγούμενα χρόνια δεν γινόταν με συστηματικό τρόπο διότι δεν υπήρχε σε λειτουργία το Γραφείο Διασύνδεσης, ενώ η παλαιότερη δομή ΔΑΣΤΑ αδρανοποιήθηκε. Στο 2021 το ΓΔ ενεργοποιήθηκε εκ νέου (https://career.eap.gr/) και αναπτύσσεται με στόχο να μπορεί να προσφέρει συστηματική παρακολούθηση των αποφοίτων όλων των ΠΣ του Ιδρύματος σε μεγάλο βάθος χρόνου. Επίσης ιδρύθηκε και Δίκτυο Αποφοίτων (https://alumni.eap.gr/) του οποίου σκοπός είναι η ενίσχυση των σχέσεων και η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει το Πανεπιστήμιο στους αποφοίτους του, μέσα από την ενίσχυση δεσμών αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μαζί τους καθώς και την ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση συνεχούς υποστήριξης της επαγγελματικής εξέλιξης αυτών, καθώς και ευκαιριών για επαγγελματική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη.

Πολλά μέλη Κ-Σ/ΣΕΠ συνεχίζουν να επικοινωνούν με τους/τις πρώην φοιτητές/τήτριες τους και συνεργάζονται με αυτούς/ες σε ερευνητικά προγράμματα και σε δημοσιεύσεις. Το δημοσιευμένο έργο των μεταπτυχιακών φοιτητριών/ών του LRM σε συνεργασία με τους/τις ΣΕΠ είναι ιδιαίτερα υψηλό (άρθρα σε ξενόγλωσσα περιοδικά και τόμους, βιβλία, παρουσιάσεις σε συνέδρια κλπ.).

Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

Η δημοσιοποίηση του Προγράμματος γίνεται κεντρικά από τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ, μέσω των εντύπων του Πανεπιστημίου, των ιστοσελίδων του, των κοινωνικών δικτύων του και των δελτίων τύπου που αποστέλλονται σε ΜΜΕ, φοιτητές/τήτριες και ενδιαφερόμενους/ες.

Σημαντικές δράσεις προβολής, είναι η υποδοχή των πρωτοετών, η διεξαγωγή ενημερωτικών webinars προς ενδιαφερόμενους/ες υποψήφιους/ες φοιτητές/τήτριες Προγραμμάτων Σπουδών και η συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η προβολή του L.R.M. ως διεθνούς μεταπτυχιακού Προγράμματος από το δίκτυο study in Greece και ειδικότερα κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2021-2022 η συμμετοχή του L.R.M. στο virtual fair (Μάιος 2022), όπου συνδέθηκαν ενδιαφερόμενοι/ες φοιτητές/τήτριες από διαφορετικές χώρες, εν δυνάμει ενδιαφερόμενοι/ες για φοίτηση σε ΠΜΣ του ΕΑΠ. Με το Study in Greece έχει δημιουργηθεί απευθείας κανάλι επικοινωνίας και υποστήριξης του Προγράμματος, ως επίσημο portal του Υπουργείου Παιδείας για την προώθηση των ξενόγλωσσων Προγραμμάτων των Ιδρυμάτων της χώρας προς το εξωτερικό.

Ομοίως, σε συνεργασία με το study in Greece, έγινε παρουσίαση του Προγράμματος στο virtual fair online Μάϊος 2023 και το Μάιο του 2024. Στοχευμένη παρουσίαση του Προγράμματος έγινε και στο site του study in Greece.

Σε ετήσια βάση, και συγκεκριμένα δύο φορές το χρόνο, διοργανώνεται η Επιστημονική Εκδήλωση Ημερίδα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Δεκέμβριο 2024, Δεκέμβριο 2025).

Σε συνεργασία με τη Διεθνή Ένωση SIRIUS, το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Τμήμα Ένταξης Ασυνόδευτων, Τομέας Διαπολιτισμικότητας διοργανώθηκε το 2024 Συμπόσιο/Ημερίδα στο ΕΑΠ.

Συγκεκριμένα, στις 10 Δεκεμβρίου 2024 (3-6μμ), για τον εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, πραγματοποιήθηκε το Συμπόσιο-Επιστημονική Ημερίδα με τίτλο «Γέφυρες συνέργειας: Τα ανθρώπινα δικαιώματα ως θεμέλιο για την ένταξη των νεαρών προσφύγων», σε συνδιοργάνωση της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΕΑΠ με τη Μονάδα Ένταξης & Υποστήριξης Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης & Ασύλου. Ο συντονισμός--συζήτηση έγινε από την Καθηγήτρια Νεκταρία Παλαιολόγου με την κ. Γκέλη Αρώνη, Προϊστάμενη Μονάδας Ένταξης & Υποστήριξης Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, με χαιρετισμό από τον Γενικό Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης Καθηγητή κ. Νικόλαο Παπαϊωάννου και τον Πρύτανη του ΕΑΠ Καθηγητή κ. Κουτούζη και με ομιλητές από σημαντικούς διεθνείς φορείς, όπως τον κ. Γιάννη Μπαβέα από τον ΔΟΜ.

- https://www.eap.gr/2024/12/16/συμπόσιο-επιστημονική-ημερίδα-γέφυ/
- https://www.symboulos.gr/2024/12/gefyres-synergasias-eap/
- https://www.ekriti.gr/ellada/eap-ta-anthropina-dikaiomata-os-themelio-gia-tin-entaxi-ton-nearon-prosfygon

2025 - The Upfront Initiative

Στις 22 Μαΐου 2025, στο Ωδείο Αθηνών, παρουσίαση του LRM προγράμματος σε πάνελ με τίτλο «Τελικά, Καλά τα Κατάφεραν - Ιστορίες Επιτυχίας Μεταναστών που Έσπασαν τα Στερεότυπα», μαζί με την Hana Ganji (πρόσφυγας, ιδρυτικό μέλος της Hidden Goddess), τον ηθοποιό Δημήτρη Καπουράνη, την Kassandra El Najjar και τον ομότιμο καθηγητή του Παντείου Πλάτωνα Τήνιο, σε συντονισμό του δημοσιογράφου Γιάννη Πανταζόπουλου (LiFO).

https://www.lifo.gr/now/greece/upfront-initiative-2025-h-atzenta-toy-synedrioy-kai-oloi-oi-omilites

Διαδικασία επιλογής φοιτητών

Η διαδικασία επιλογής καθορίζεται από το ΕΑΠ και είναι η ίδια για όλα τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών και βασίζεται σε ανοικτή στους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί/ές κάτοχοι πτυχίου ή διπλώματος ανώτατης εκπαίδευσης συγγενούς γνωστικού αντικειμένου με πιστοποιημένη επάρκεια της αγγλικής γλώσσας σε επίπεδο Β2. Η γλώσσα διδασκαλίας του Προγράμματος είναι η αγγλική. Η γνώση μίας ξένης γλώσσας καθώς και η εξοικείωση με τη χρήση Η/Υ, e-mail και διαδικτύου θα βοηθήσει σημαντικά στην παρακολούθηση του Προγράμματος.

Όλοι/ες οι υποψήφιοι/ες φοιτητές/τήτριες θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη διαδικασία εγγραφής σύμφωνα με τις οδηγίες της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Όλα τα στάδια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών/τητριών δημοσιεύονται με σχετικές ανακοινώσεις στην κεντρική ιστοσελίδα του ΕΑΠ.

Απώτερος στόχος θα πρέπει να είναι η ενίσχυση του Π.Μ.Σ. με φοιτητές/τήτριες από ξένες χώρες, και για λόγους ουσίας αφού πρόκειται για ξενόγλωσσο Π.Μ.Σ. και για λόγους εξωστρέφειας.

Επίσης, αναγκαίο κρίνεται το άνοιγμα του Π.Μ.Σ. και σε εκπαιδευτικούς άλλων ειδικοτήτων, κατά προτεραιότητα, χωρίς να συνεχίζει να αποκλείει εκπαιδευτικούς που εργάζονται σε δομές, ΔΥΕΠ και Τάξεις Υποδοχής και ενδιαφέρονται για την καλύτερη εκπαίδευση και κατάρτισή τους σε εκπαιδευτικά θέματα που συνδέονται με την εκπαίδευση μεταναστών και προσφύγων μαθητών.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Όλες οι ΘΕ του Προγράμματος Σπουδών είναι υποχρεωτικές, και προς το παρόν δεν προσφέρονται ενότητες επιλογής. Η προσφορά κατ' επιλογήν ΘΕ είναι κάτι το οποίο έχει τονιστεί ως ανάγκη για τη βελτίωση και αναδιάρθρωση του Προγράμματος, με βάση τις συστάσεις της ΕΘΑΑΕ για βελτίωση κατά το πρότυπο άλλων ΠΜΣ της ημεδαπής και της αλλοδαπής, όπως και εξ αποστάσεως ΠΜΣ που παρέχουν τη δυνατότητα στους φοιτητές/τήτριες τους να παρακολουθήσουν κατ'επιλογήν ΘΕ.

Οι προσφερόμενες ενότητες προσφέρουν ισορροπία μεταξύ θεωρητικής γνώσης (π.χ. γλωσσική ανάπτυξη, διεθνές δίκαιο κ.α.) και πιο εφαρμοσμένων γνώσεων (διδακτική γλώσσας σε ενήλικες και παιδιά). Παράλληλα, η πρακτική άσκηση προσφέρει τη δυνατότητα εφαρμογής της γνώσης σε πραγματικά πολυπολιτισμικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

Σε ό,τι αφορά την σειρά των προαπαιτουμένων, οι φοιτήτριες/τητές μπορούν να επιλέξουν από μία (1) έως τρεις (3) Θεματικές Ενότητες το εξάμηνο.

Στο πρώτο εξάμηνο, εάν επιθυμούν να επιλέξουν μία (1) Θ.Ε., θα πρέπει υποχρεωτικά να δηλώσουν την LRM50. Εάν επιθυμούν να επιλέξουν δύο (2) Θ.Ε., θα πρέπει να δηλώσουν υποχρεωτικά την LRM50 και την LRM51. Εάν επιθυμούν να επιλέξουν τρεις (3) Θ.Ε. πρέπει να επιλέξουν τις LRM50, LRM51 και LRM52. Στη συνέχεια πρέπει να επιλέξουν κατά σειρά προτεραιότητας τις Θ.Ε. των επόμενων εξαμήνων ως εξής: 2ο εξάμηνο: LRM53, LRM54 και LRM55, 3ο εξάμηνο: LRM60, LRM61 και LRM62, εφόσον, κάθε φορά, έχουν ολοκληρώσει όλες τις Θ.Ε. του προηγούμενου εξαμήνου ή έχουν ήδη επιλέξει ταυτόχρονα όσες τους έχουν απομείνει (από το προηγούμενο εξάμηνο).

Παρότι η διαδικασία είναι ομαλή για την πλειοψηφία των φοιτητριών/ών, ένα μικρό μέρος αυτών οφείλουν τελική εργασία επί 1 ή περισσότερα εξάμηνα. Παρότι η κατοχύρωση εξαμήνου είναι θετική για τις φοιτήτριες και τους φοιτητές, η παράταση της οφειλής της τελικής εργασίας πέραν του ενός εξαμήνου μπορεί να γίνει προβληματική σε κάποιες περιπτώσεις.

Στο τέταρτο εξάμηνο, εάν επιθυμούν να πραγματοποιήσουν την Πρακτική Άσκηση (LRM63) θα πρέπει είτε να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις Θ.Ε. των τριών πρώτων εξαμήνων, είτε να έχουν σε εκκρεμότητα την παράδοση της τελικής γραπτής εργασίας μέχρι και δύο Θ.Ε. του τρίτου εξαμήνου.

Τέλος, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των εννέα (9) Θ.Ε. των τριών πρώτων εξαμήνων, μπορούν να προχωρήσουν στην εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας (LRM64). Οι φοιτήτριες/τητές προτείνουν πεδίο, θέμα εργασίας και Θεματική Ενότητα και ανατίθενται σε επιβλέπουσες/επιβλέποντες. Η συνεργασία είναι συνεχής με αποτέλεσμα οι περισσότερες φοιτήτριες και φοιτητές να ολοκληρώνουν τη διπλωματική τους στη διάρκεια ενός εξαμήνου.

Από το τρέχον έτος 2024-2025, σχεδιάζεται και προγραμματίζεται η πρόοδος των φοιτητών/ριων κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Διπλωματικής τους εργασίας να παρακολουθείται με δύο

ενδιάμεσες αναφορές προόδου κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, για την καλύτερα επόπτεια και συμβουλευτική των φοιτητών/ριων κατά την ερευνητική τους εργασία.

Η εκπόνηση της Διπλωματικής εργασίας μπορεί να γίνεται παράλληλα με την Πρακτική Άσκηση (με την επιφύλαξη πως η ολοκλήρωση της τελευταίας αποτελεί προϋπόθεση για την προφορική υποστήριξη της διπλωματικής).

Όντως, από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 η χρήση των δύο reports είναι πολύ βοηθητική για την εκπόνηση της Διπλωματικής εργασίας τόσο για το/τη φοιτητή/τήτρια όσο και για τον επιβλέποντα/ουσα τη Διπλωματική εργασία.

Στο σημείο αυτό να επισημανθεί ότι σε επίπεδο Διεύθυνσης Προγράμματος και Συντονιστών υπάρχει προβληματισμός για τη μελλοντική υποχρεωτικότητα εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας. Και αυτό διότι αρκετοί/ές φοιτητές/τήτριες, παρά τις συντονισμένες προσπάθειες που καταβάλλονται από τους Κ-Σ όσον αφορά την επίβλεψη και την καθοδήγηση, δεν ανταποκρίνονται με τη δέουσα προσοχή που αρμόζει στις επισημάνσεις και επιστημονικά τους σχόλια. Η αρτιότητα μιας επιστημονικής εργασίας σε επίπεδο της διπλωματικής εργασίας είναι προϋπόθεση για την ολοκλήρωση του μεταπτυχιακού Προγράμματος και για την ανάρτησή της στο αποθετήριο. Επίσης, έχει διαπιστωθεί η αυξημένη δυσκολία της υποχρεωτικότητας της Διπλωματικής εργασίας και παράλληλα εκνόνησης της πρακτικής άσκησης.

Κάθε ακαδημαϊκή χρονιά, και στα δύο εξάμηνα προσφέρεται ένα δωρεάν σεμινάριο, 9 ωρών που αφορά τη μεθοδολογία έρευνας και την άρτια εκπόνηση Διπλωματικής εργασίας, με συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και των επιβλεπόντων καθηγητών/τριών, προς επίλυση απορίων τους.

Πέραν της θεωρητικής διδασκαλίας οι φοιτήτριες και οι φοιτητές σε αρκετές ΘΕ του LRM έχουν την υποχρέωση να διεξάγουν σύντομης διάρκειας έρευνες πεδίου. Η διαδικασία κρίνεται από τους ίδιους/τις ίδιες κοπιώδης αλλά και ιδιαίτερα θετική. Η ύλη στις ΘΕ δεν επικαλύπτεται, ενίοτε όμως ένα φαινόμενο προσεγγίζεται από διαφορετικές οπτικές σε ποικίλες ΘΕ. Η ύλη είχε περικοπεί σε μικρό βαθμό κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018 ώστε να ανταποκρίνεται στην μετάβαση από 16 σε 13 εβδομάδες (σύμφωνα με τον κανονισμό Τμήματος Εκπαίδευσης ΕΑΠ). Επίσης, ανά διαστήματα αλλάζουν οι ενδιάμεσες και τελικές εργασίες και γίνονται μικρές τροποποιήσεις στο εκπαιδευτικό υλικό στην περίπτωση που παρατηρούνται ελλείψεις (π.χ. πόροι που δεν λειτουργούν, αλλαγή θεσμικού πλαισίου και σχετικών διατάξεων για πρόσφυγες και μετανάστες).

Κατά το έτος 2022-2023, σε συνεργασία με τη νέα Διευθύντρια (υποφαινόμενη) ολοκληρώθηκε και υλοποιήθηκε χωρίς προβλήματα η μετάβαση σε ένα Πρόγραμμα Σπουδών 13 εβδομάδων, ώστε να εναρμονίζεται το LRM με τα υπόλοιπα των Προγράμματα Σπουδών του Ιδρύματος και των άλλων ελληνικών Πανεπιστημίων.

Πίνακας 1. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες (LRM)

Θεματική Ενότητα	Κωδικός ΘΕ	Έτος Σπουδών	Μονάδες ECTS	Θεωρητική / Εργαστηριακή	Κορμού/ Επιλογής	Προαπαιτούμενες ΘΕ	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστηριο (Ε), Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση (ΟΣΣ)	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ΣΑΕ
Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία και Κατάκτηση Δεύτερης Γλώσσας	LRM50	1ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 189-190
Μετανάστευση, Πολυγλωσσία και Διαπολιτισμική Επικοινωνία	LRM51	1ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 190-191
Κριτική Παιδαγωγική	LRM52	1ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 191-192
Γλωσσική Διδασκαλία για Ενήλικες Πρόσφυγες και Μετανάστες	LRM53	1ο – 2ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 192-193
Γλωσσική Διδασκαλία για Παιδιά με Προσφυγικό ή Μεταναστευτικό Υπόβαθρο	LRM54	1ο – 2ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 193-194
Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού και Ψηφιακά Μέσα	LRM55	1ο – 2ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 195-196
Εισαγωγή στην Αραβική Γλώσσα και στον Αραβικό Πολιτισμό	LRM60	2ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 196
Ανθρώπινα Δικαιώματα και Διεθνές Δίκαιο για Πρόσφυγες και Μετανάστες	LRM61	2ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 196-197
Μεθοδολογία της Έρευνας σε Πολύγλωσσα Περιβάλλοντα	LRM62	2ο – 1ο	10	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 197-199

Πρακτική Άσκηση	LRM63	2ο – 2ο	20	Θεωρητική	Κορμού	9 ΘΕ	ΟΣΣ	http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 199-200
Διπλωματική Εργασία	LRM64	2ο – 2ο	10	Θεωρητική	Κορμού	9 ΘΕ		http://courses.eap.gr/, http://open.eap.gr, https://apothesis.eap.gr/	σελ. 200-201

Πρακτική άσκηση

Η Πρακτική Άσκηση στο LRM εκπονείται στο 4ο εξάμηνο, είναι υποχρεωτική για όλες τις φοιτήτριες και όλους τους φοιτητές και αντιστοιχεί σε 20 ECTS. Σε αυτό το χρονικό διάστημα, περιλαμβάνεται η προετοιμασία, πραγματοποίηση, αξιολόγηση και αναφορά της ολοκλήρωσης γλωσσικών μαθημάτων μιας γλώσσας σε ομάδα παιδιών ή ενήλικων με προσφυγικό ή μεταναστευτικό υπόβαθρο. Τα μαθήματα πραγματοποιούνται σε ένα τυπικό ή άτυπο εκπαιδευτικό πλαίσιο στη χώρα και την ευρύτερη περιοχή κατοικίας των φοιτητών/ριών ή αποτελούν παρεμβάσεις σε ατομικό επίπεδο ή μελέτες περίπτωσης (case studies).

Η Πρακτική Άσκηση παρακολουθείται από επιβλέποντα/ουσα Καθηγητή/ρια που ορίζεται για κάθε φοιτητή και φοιτήτρια και βαθμολογείται τόσο το περιεχόμενο της πραγματοποιθείσας εκπαιδευτικής παρέμβασης, όσο και η περιγραφή και επιστημονική αρτιότητα της τελικής αναφοράς.

Για να είναι σε θέση να ξεκινήσουν και πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση οι φοιτήτριες/τητές, είναι απαραίτητο να έχουν παρακολουθήσει όλες τις εννέα (9) Θ.Ε. του πρώτου, δεύτερου και τρίτου εξαμήνου. Οι φοιτήτριες/τητές έχουν δικαίωμα να προχωρήσουν στη Θ.Ε. LRM63, ακόμα και αν έχουν σε εκκρεμότητα την παράδοση της τελικής γραπτής εργασίας μέχρι και δύο Θ.Ε. του τρίτου εξαμήνου.

Μέσω των εργασιών πεδίου που εκπονούν οι φοιτήτριες/τητες του LRM στη διάρκεια των περισσότερων ΘΕ εξοικειώνονται εγκαίρως με δομές που παρέχουν άτυπη, τυπική και μη-τυπική εκπαίδευση σε ενήλικες και παιδιά με μεταναστευτική και προσφυγική εμπειρία. Αυτή η διαδικασία διευκολύνει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες να γνωρίσουν το πεδίο, να αντιληφθούν την συνθετότητα των προβλημάτων που αφορούν την εκπαίδευση του συγκεκριμένου πληθυσμού, να καλλιεργήσουν σχέσεις με ΜΚΟ και επιμορφούμενους/ες ούτως ώστε να μπορούν στο μέλλον να εκπονήσουν με ευκολία την Πρακτική Άσκησή τους. Άλλωστε, αρκετοί/ες απόφοιτοι/ες του LRM εργάζονται ήδη σε ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον τομέα και συχνά βοηθούν ουσιαστικά και ποικιλότροπα το έργο όσων εκπονούν Πρακτική Άσκηση (π.χ. σε γνωστή ΜΚΟ στην Αθήνα υπεύθυνη της οργάνωσης των εθελοντών/τριών είναι απόφοιτος του ΠΜΣ, ομοίως συμβαίνει σε πολλές άλλες δομές σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας).

Ενίοτε η Πρακτική Άσκηση συνιστά ευκαιρία γνωριμίας με ΜΚΟ και άλλες δομές για πιθανή εργασία των φοιτητριών/ών μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Για το λόγο αυτό σε μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα καλό θα ήταν να γίνει σε συνεργασία με την Ομάδα Πρακτικής Άσκησης μια σχετική έρευνα διερεύνησης αναγκών των φοιτητών/ριών του L.R.M. για παράδειγμα για τις ανάγκες τους στην πρακτική άσκηση και ευρύτερα για τις εργασιακές ανάγκες τους και την επαγγελματική τους απασχόληση.

Οι φοιτήτριες και φοιτητές κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης παρακολουθούνται και υποβοηθούνται από αρμόδια ΣΕΠ. Κάθε εξάμηνο οργανώνονται 3 ΟΣΣ και υλοποιούνται συχνές συναντήσεις με φοιτήτριες/τητές σε ατομικό επίπεδο για την καλύτερη οργάνωση της εργασίας τους και την επίλυση προβλημάτων. Επίσης, η διαδικασία υποστηρίζεται από αρμόδια υπάλληλο του γραφείου Πρακτικής Άσκησης του ΕΑΠ. Ο ρόλος των ΣΕΠ και της διοικητικής υπαλλήλου είναι καθοριστικός για την ομαλή διεξαγωγή της ΠΑ.

Κατά την υλοποίηση της Πρακτικής Άσκησης κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος από την έναρξή του και ειδικότερα κατά την εφαρμογή του νέου οδηγού Πρακτικής Άσκησης (με έναρξή

του από το ακαδ. έτος 2021-2022), κρίνεται σημαντική η ύπαρξη ενός Συντονιστή Πρακτικής Άσκησης που διασφαλίζει ένα συγκεκριμένο πλαίσιο εφαρμογής της Πρακτικής Άσκησης, λαμβάνοντας υπόψη τις παιδαγωγικές και διδακτικές ανάγκες, καθώς και την εκπαιδευτική συνέχεια και μεταφορά εμπειρίας από το ένα εξάμηνο στο επόμενο.

Επίσης, δρομολογείται (με εφαρμογή από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος) η υλοποίηση ενός πιο ευέλικτου σχήματος Πρακτικής Άσκησης (flexible for the users) όπου λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική επαγγελματική εμπειρία όσων φοιτητών/ριων τη διαθέτουν- για παράδειγμα ως Συντονιστές Εκπαίδευσης Προσφύγων σε δομές- θα μπορούν εφόσον το επιθυμούν να κάνουν ένα μίνι σχέδιο δράσης και να το παρουσιάσουν στην ομάδα της Πρακτικής Άσκησης στο μεταπτυχιακό είτε στους συναδέλφους τους στη δομή.

Ο κανονισμός της Πρακτικής Άσκησης είναι αναρτημένος στον εκπαιδευτικό χώρο του ΠΜΣ. Τρεις μήνες πριν τη συμμετοχή τους στην Πρακτική Άσκηση οι φοιτήτριες/τητές ενημερώνονται από το αρμόδιο γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΕΑΠ για τις πιθανές δομές που θα μπορούσαν να εκπονήσουν την Πρακτική τους.

Η επικοινωνία με φορείς γίνεται από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με την βοήθεια και υποστήριξη του γραφείου Πρακτικής το οποίο τους ενημερώνει για όλες τις φάσεις της διαδικασίας και διεκπεραιώνει μαζί τους όλη τη σχετική γραφειοκρατία (συμφωνητικό με φορέα, εγγραφή στην ΕΡΓΑΝΗ, ενημέρωση του ΕΛΚΕ του ΕΑΠ κ.λπ). Ωστόσο, επειδή το Γραφείο Πρακτικής δεν έχει αρμοδιότητα για την ενημέρωση των φοιτητών/ριών σχετικά με το ακαδημαϊκό / εκπαιδευτικό σκέλος της Πρακτικής Άσκησης, γίνεται έγκαιρη ενημέρωση από τον Συντονιστή/την Συντονίστρια, με τη συμμετοχή ενδεχομένως και φοιτητών/ριών που έχουν ολοκληρώσει ή ολοκληρώνουν την Πρακτική τους.

Στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης, οι φοιτητές και φοιτήτριες σχεδιάζουν και υλοποιούν μια εστιασμένη εκπαιδευτική παρέμβαση, την οποία περιγράφουν σε μια έκθεση που κατατίθεται στο τέλος του εξαμήνου. Η διαδικασία αυτή, αν και λειτουργεί ομαλά στις περισσότερες περιπτώσεις, περιορίζει σημαντικά τις δυνατότητες έγκαιρων παιδαγωγικών παρεμβάσεων από τους Καθηγητές – Συμβούλους, ειδικά σε περιπτώσεις που κάποιος φορέας ή ασκούμενος/ή δεν είναι απόλυτα συνεργάσιμοι στο σκέλος της επικοινωνίας. Για το λόγο αυτό, **σχεδιάζονται και υλοποιούνται μηχανισμοί δομημένης εποπτείας,** π.χ. με τη μορφή ενδιάμεσων παραδοτέων κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της πρακτικής.

Ενίοτε τίθενται από τους φορείς συγκεκριμένες απαιτήσεις για να υλοποιηθεί η ΠΑ των φοιτητριών/ών. Ενδεικτικά μία ΜΚΟ ζήτησε από φοιτητές/τήτριες του ΠΜΣ να αναλάβουν περισσότερες ώρες διδασκαλίας από τις οριζόμενες στην ΠΑ με στόχο την καλύτερη εκπαίδευση των συμμετεχόντων/ουσών. Στις περισσότερες περιπτώσεις συζητώνται οι απαιτήσεις και πολύ συχνά οι φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν την παραπάνω απασχόληση από προσωπικό ενδιαφέρον τους.

Στο πλαίσιο του καλού προγραμματισμού δημιουργήθηκε και καταγράφεται στον αναθεωρημένο κανονισμό Πρακτικής Άσκησης ένα πλαίσιο εφαρμογής της Πρακτικής Άσκησης, σε μία ρεαλιστική βάση, που στηρίζεται στην καλή εποπτεία των φοιτητών/ριών, σε στάδια, και τη συνεργασία τους με τους/τις Κ-Σ της ΠΑ.

Για το μέλλον προγραμματίζεται διεύρυνση των επιλογών για την ΠΑ λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες των φοιτητών/ριων με αυξημένα επαγγελματικά προσόντα, με στόχο την μεταφορά και ανταλλαγή εμπειριών από δομές τυπικής και μη τυπικής μάθησης που συνδέονται με την

εκπαίδευση των μετανάστων και προσφύγων μαθητών.

Εξεταστικό σύστημα

Στο LRM η τελική εξέταση ενέχει τη μορφή της τελικής γραπτής εργασίας, με παράλληλη προφορική υποστήριξη. Για να ολοκληρώσουν επιτυχώς μια Θεματική Ενότητα (Θ.Ε.) πρέπει με βάση τον εν ισχύ κανονισμό (από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022):

1. Να επεξεργαστούν μία σειρά από Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες (Ε.Δ.) που συνοδεύουν κάθε εβδομάδα μελέτης στην πλατφόρμα εκπαίδευσης. Οι Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες (Ε.Δ.) συντελούν στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της Θεματικής Ενότητας (Θ.Ε.) με ποσοστό 18%.

2. Να εκπονήσουν μία σύντομη Γραπτή Εργασία (Γ.Ε.). Η αξιολόγησή της συνεισφέρει στον τελικό βαθμό της Θεματικής Ενότητας (Θ.Ε.) κατά 22%.

3. Να εκπονήσουν την Τελική Εργασία (Τ.Ε.). Η αξιολόγησή της συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της Θεματικής Ενότητας (Θ.Ε.) σε ποσοστό 60%.

4. Μετά την κατάθεσή της, η Τελική Εργασία (Τ.Ε.) πρέπει να παρουσιαστεί από τον/τη φοιτητή/τήτρια, σε μέρα και ώρα που θα μέρα και ώρα που θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα των μαθημάτων. Η παρουσίασή της γίνεται διαδικτυακά, είναι υποχρεωτική και αντιστοιχεί στο 10% του 60% της τελικής εργασίας.

Με βάση τον κανονισμό, οι φοιτητές/τήτριες έχουν το δικαίωμα να προχωρήσουν στην υποβολή της Τελικής Εργασίας (Τ.Ε.), εφόσον έχουν υποβάλει άνω του ήμισυ των προσφερομένων δραστηριοτήτων αξιολόγησης (Ε.Δ. και Γ.Ε) και βαθμολογηθεί με τουλάχιστον το 50% του δυνητικά άριστα σε αυτές.

Έχει ολοκληρωθεί, σε συνεργασία με το Τμήμα Εκπαίδευσης η μείωση των δραστηριοτήτων αξιολόγησης, σύμφωνα με τον κανονισμό του Ιδρύματος, ενώ γίνονται ενέργειες για την περαιτέρω βελτίωση των δραστηριοτήτων που προσφέρονται.

Κατοχύρωση δικαιώματος επανυποβολής Τελικής Εργασίας (Τ.Ε.)

Η/Ο φοιτήτρια/τητής, που εγγράφεται στο χειμερινό εξάμηνο, έχει τη δυνατότητα σε περίπτωση αποτυχίας ή μη εξέτασης της Τελικής Εργασίας (Τ.Ε.) στην εξεταστική του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου (1η περίοδος), να επαναλάβει την εξέταση της Τ.Ε. στην επόμενη εξεταστική του Μαΐου-Ιουνίου (2η περίοδος) χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής στις δραστηριότητες και στη σύντομη γραπτή εργασία της Θ.Ε.. Σε περίπτωση αποτυχίας ή μη συμμετοχής δύναται να συμμετάσχει στην περίοδο του Ιουνίου – Ιουλίου (επαναληπτική εξεταστική). Η/Ο φοιτήτρια/τητής που αποτυγχάνει σε τρεις (3) συνεχείς εξεταστικές δοκιμασίες ή δεν συμμετάσχει σε αυτές, επανεγγράφεται στη Θ.Ε. με πλήρεις οικονομικές και εκπαιδευτικές υποχρεώσεις.

Η/Ο φοιτήτρια/τητής, που εγγράφεται στο εαρινό εξάμηνο, έχει τη δυνατότητα σε περίπτωση αποτυχίας ή μη εξέτασης της Τελικής Εργασίας (Τ.Ε.) στην εξεταστική του Μαΐου-Ιουνίου (2η περίοδος), να επαναλάβει την εξέταση της Τ.Ε. στην περίοδο του Ιουνίου – Ιουλίου (επαναληπτική εξεταστική) χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής στις δραστηριότητες και στη σύντομη γραπτή εργασία της Θ.Ε.. Σε περίπτωση αποτυχίας ή μη συμμετοχής δύναται να συμμετάσχει στην εξεταστική του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου (1η περίοδος). Η/Ο φοιτήτρια/τητής που αποτυγχάνει σε τρεις (3) συνεχείς εξεταστικές δοκιμασίες ή δεν συμμετάσχει σε αυτές, επανεγγράφεται στη Θ.Ε. με πλήρεις οικονομικές και εκπαιδευτικές υποχρεώσεις.

Σημειώνεται ότι οι Θεματικές Ενότητες τις οποίες η/ο φοιτήτρια/τητής έχει κατοχυρώσει, δεν προσμετρούνται στο σύνολο των Θ.Ε., στις οποίες εγγράφεται με πλήρεις υποχρεώσεις ανά εξάμηνο, υπό την προϋπόθεση ότι το σύνολο των ECTS, δεν ξεπερνά τα 60 ECTS το έτος.

Τα κριτήρια αξιολόγησης των εβδομαδιαίων εργασιών, της σύντομης και τελικής εργασίας είναι γνωστά στις φοιτήτριες και τους φοιτητές, καθώς περιγράφονται λεπτομερώς στον Οδηγό Σπουδών που είναι διαθέσιμος διαδικτυακά, αλλά και παρουσιάζονται αναλυτικά στις ΟΣΣ. Επίσης, είναι κοινά σε όλα τα τμήματα κάθε ΘΕ του LRM. Ενδεικτική βαθμολόγηση εργασιών με βάση τα κριτήρια που ισχύουν για κάθε εργασία γίνεται στις ΟΔΠ σε συνεργασία με τους Συντονιστές από τους οποίους ελέγχεται και εκ των υστέρων η βαθμολόγηση κάθε ΣΕΠ. Τα κριτήρια αξιολόγησης συζητώνται κάθε εξάμηνο στις ΘΕ με τους ΣΕΠ στις εβδομαδιαίες συναντήσεις τους με τους Συντονιστές. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η διαφάνεια στην αξιολόγηση των φοιτητριών/ών.

Οι φοιτήτριες/τητές λαμβάνουν αναλυτική τροφοδότηση από τους/τις ΣΕΠ με βάση τα κοινά κριτήρια που έχουν αποφασιστεί για κάθε εργασία. Δεν υπάρχει τυπική διαδικασία αναβαθμολόγησης εργασιών σε περίπτωση ενστάσεων ή σχετικού αιτήματος από φοιτητές. Κατά το παρελθόν, σε τέτοιες περιπτώσεις είχε γίνει συζήτηση και επανεξέταση από το Συντονιστή με τη Δ/ντρια.

Στο τέλος του γ' εξαμήνου οι φοιτητές/τήτριες επιλέγουν ΘΕ και πεδίο εκπόνησης της Διπλωματικής εργασίας από τα προτεινόμενα κάθε χρονιά. Κάθε διπλωματική εργασία αξιολογείται από τον επιβλέποντα/ουσα και τους δύο συνεπιβλέποντες (Τριμελής Επιτροπή).

Με βάση τη ΘΕ που έχουν επιλέξει οι φοιτήτριες/τητές και το ειδικότερο πεδίο ενδιαφερόντων τους γίνεται ανάθεση επιβλέποντα/ουσας και συνεπιβλέποντα/ουσας. Κατά το παρελθόν, ορισμένοι/ες φοιτήτριες/τητές προχωρούσαν πριν την κατάθεση του θέματος σε άτυπη συνεργασία με ΣΕΠ για την εκπόνηση της εργασίας τους.

Επίσης, για την καλύτερη κατανομή των ΣΕΠ (ως επιβλέποντες διπλωματικές εργασίες) και για την αποφυγή υπερσυγκέντρωσης ορισμένων διπλωματικών εργασιών σε ΣΕΠ (άνω των 5), σχεδιάστηκε ένα drop down menu εν δυνάμει θεμάτων και ΣΕΠ ανά θεματική ενότητα στην πλατφόρμα courses όπου οι φοιτητές/τήτριες δηλώνουν την επιθυμία τους και το θέμα της διπλωματικής εργασίας και είναι σε συμφωνία με τη δήλωσή τους στο Έντυπο Α.

Συγκεκριμένα, δημιουργήθηκε μια δεξαμενή ως drop down menu εν δυνάμει επιλογών θεμάτων και ΣΕΠ ανά θεματική ενότητα στην πλατφόρμα courses, ώστε να γίνεται μια πρώτη καταγραφή προτιμήσεών τους. Κατά τον τρόπο αυτό υπάρχει επίσης tracking της δήλωσης προτίμησης των φοιτητών/ριών, συγκεκριμένα θέματος και εν δυνάμει επιβλέποντος, ώστε να είναι σε συμφωνία με το Έντυπο Α που υποβάλλουν υποχρεωτικά.

Η τελική κατανομή γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις λειτουργικές ανάγκες του Προγράμματος.

Οι προδιαγραφές ποιότητας των διπλωματικών είναι αναρτημένες στον εκπαιδευτικό χώρο του ΠΜΣ.

Επίσης, στην κατεύθυνση αυτή, **δημιουργήθηκε εσωτερικός εκπόνησης διπλωματικών εργασιών,** ο οποίους διευκολύνει τους/τις φοιτητές/τήτριες του Προγράμματος Σπουδών του L.R.M. Ο κανονισμός είναι στην αγγλική γλώσσα (σύνολο 45 σελίδες).

Ως επόμενο βήμα, θα προταθεί η δημιουργία ενός πεδίου που θα υποβάλλουν πρόοδο οι φοιτητές/τήτριες για την πορεία της διπλωματικής τους εργασίας ώστε να είναι σε καλύτερη συνεργασία με τον/την επιβλέπουσά τους και να είναι πιο τακτική η επίβλεψή τους.

Διεθνής διάσταση Προγράμματος Σπουδών

Οι διδάσκοντες/ουσες στο Πρόγραμμα συμμετέχουν σε διεθνή συνέδρια, έχουν επαφή με το διεθνή χώρο και πλήθος διεθνών δημοσιεύσεων. Πέραν από τους/τις ΣΕΠ οι φοιτήτριες/τητές του ΠΜΣ, συνήθως σε συνεργασία με ΣΕΠ, συμμετέχουν σε διεθνή συνέδρια και κάνουν δημοσιεύσεις σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά.

Ειδικότερα, ορισμένες διπλωματικές εργασίες που κατατέθηκαν από φοιτητές/τήτριες του ΠΜΣ L.R.M. και αξιολογήθηκαν πολύ θετικά από τους Κ-Σ που ήταν επιβλέποντες, παρουσιάστηκαν στο Διεθνές Συνέδριο Intercultural Education on the Move: Facing Old and New Challenges, 1-2/10/2022, που διοργανώθηκε από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) σε συνεργασία με τη Διεθνή Ένωση Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης (International Association for Intercultural Education, IAIE) και οι εργασίες αυτές είτε δημοσιεύτηκαν στα πρακτικά του Συνεδρίου (ηλεκτρονικά πρακτικά με ISBN) είτε στο special issue που εκδόθηκε από το MDPI, στο περιοδικό SOCIETIES (impact Migration and MultilingualEducation: An Intercultural Perspective. (Impact Factor=2.1, CiteScore=2.3).

Δράσεις διάχυσης και ενημέρωσης έγιναν με διεθνή απήχηση, με τη συμμετοχή της Καθηγήτριας Carla Quinslik για το Media Literacy από το Πανεπιστήμιο Pen State (Μαιος 2023) και για την War Education από την Ursula Manistova (Ιούνιος 2023) από το Πανεπιστήμιο Βαρσοβίας.

Η συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών/ριών είναι πολύ μικρή και αφορά δύο κατηγορίες: α) φοιτήτριες/τητές με προσφυγική εμπειρία (οι οποίες/οι συμμετείχαν με την βοήθεια την υποτροφιών του ΕΑΠ) και β) αλλοδαποί/ές φοιτητές/τήτριες που επιλέγουν το ΠΜΣ. Τέσσερις (4) είναι οι κύριοι λόγοι για το μικρό ποσοστό επιλογής του Προγράμματος L.R.M. από αλλοδαπούς/ές φοιτητές/τήτριες:

α) η διαδικασία αναγνώρισης των πρωτοβάθμιων πτυχίων του μέσω του ΔΟΑΤΑΠ που είναι υποχρεωτική για την παρουσία τους στο ΠΜΣ. Η διαδικασία είναι ιδιαίτερα σύνθετη και χρονοβόρα και δεν είναι εύκολο για φοιτητές/τήτριες από την αλλοδαπή να μπουν στον κόπο (χρονικό, γραφειοκρατικό και οικονομικό) για να την υλοποιήσουν. Για αυτό το θέμα μέχρι πρότινος υπήρχε πολύ μεγάλη διοικητική κωλυσιεργία από ΔΟΑΤΑΠ, και εξ' όσων μας έχουν ενημερώσει από το δίκτυο STUDY IN GREECE αναμένεται να ψηφιστεί (Ιούλιος 2022) σχετική ρύθμιση από το Υπουργείο Παιδείας για διευκόλυνση των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων σε συνεργασία του Ιδρύματος με το ΔΟΑΤΑΠ, σε περίπτωση που οι φοιτήτριες/φοιτητές έχουν πτυχίο από αναγνωρισμένο Ίδρυμα του εξωτερικού, το οποίο αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή τους στα ΜΠΣ.

β) η χαμηλή προβολή του Προγράμματος στο εξωτερικό αλλά και όλων των ξενόγλωσσων Προγραμμάτων του Ιδρύματος, το οποίο, σύμφωνα με τη γνώμη όλων των Δ/ντων ξενόγλωσσων Προγραμμάτων Σπουδών, θα πρέπει να υποστηριχθεί από αρμόδιο γραφείο ή διοικητικό υπάλληλο του ΕΑΠ, με στοχευμένη προβολή ανά ΠΜΣ. Και αυτό διότι το γραφείο που ανέλαβε την προβολή των Προγραμμάτων του ΕΑΠ ως εξωτερικός συνεργάτης δεν αναλαμβάνει όπως μας έχουν αναφέρει την προβολή των ξενόγλωσσων Προγραμμάτων σε sites και portals του εξωτερικού, παρά μόνο στα ελληνικά sites όπου γίνεται μια γενικού τύπου ενημέρωση για όλα τα Προγράμματα.

γ) η μη στοχευμένη προβολή του Προγράμματος σε κοινωνικά δίκτυα και ιστοσελίδες ενδιαφέροντος φοίτησης συνεχίζεται και για το 2023-2024

δ) η χαμηλή παροχή πληροφοριών που αφορούν αλλοδαπούς/ές φοιτητές/τήτριες από το ΕΑΠ στην αγγλική γλώσσα. Συγκεκριμένα, παρότι το εκπαιδευτικό υλικό και όλες οι διαδικασίες εκπαίδευσης (ΟΣΣ, ανατροφοδότηση σε εργασίες, συνεργασία με ΣΕΠ) γίνονται στην αγγλική γλώσσα, πληροφορίες που αφορούν την φοίτηση των φοιτητριών/ών, την ενημέρωση για τις πλατφόρμες, την επικοινωνία με το helpdesk, τις υποτροφίες κλπ διακινούνται αποκλειστικά στην ελληνική γλώσσα. Όλη η πληροφόρηση που αφορά το ΠΜΣ θα πρέπει να μπορεί να δίνεται αποκλειστικά στην αγγλική γλώσσα και κεντρικά από το Μητρώο φοιτητών/ριών του Ιδρύματος.

Το πρόβλημα που υπάρχει στην περίπτωση της εισδοχής (recruitment) αλλοδαπών φοιτητών/ριών, όπως αναφέρθηκε και στην ενότητα «Διαδικασία επιλογής φοιτητών/ριών», συνδέεται κυρίως με τη διαδικασία εγγραφής αλλοδαπών φοιτητών/ριών, η οποία δυσκολεύει κατά πολύ στην πράξη. Και αυτό γιατί μέχρι και σήμερα προκειμένου να εγγραφούν αλλοδαποί/ές φοιτητές/ριες σε ένα Π.Μ.Σ. στην ημεδαπή, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί ο έλεγχος αρκετών δικαιολογητικών από το ΔΟΑΤΑΠ ως αρμόδιο όργανο, και η σχετική διαδικασία καθυστερεί σημαντικά.

Όλες οι ΘΕ του LRM είναι στην αγγλική γλώσσα. Το εκπαιδευτικό υλικό, οι εβδομαδιαίες δραστηριότητες και οι εργασίες εκπονούνται στην αγγλική γλώσσα, η οποία είναι και η γλώσσα διεξαγωγής των ΟΣΣ και επικοινωνίας μέσω email με τους/τις φοιτητές/ριες. Ομοίως οι φοιτητές/ριες εκπονούν τη διπλωματική τους και καταθέτουν την αναφορά από την Πρακτική Άσκησή τους στην αγγλική γλώσσα. Στο παρελθόν υπήρξε συμμετοχή διδάσκουσας από το εξωτερικό, ωστόσο αυτή ήταν η μοναδική περίπτωση.

Η εφαρμογή του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων ECTs είναι εφικτή στο LRM. Οι φοιτήτριες/φοιτητές ενημερώνονται στις ΟΣΣ για το σύστημα ECTS.

Οι δράσεις για την εξωστρέφεια του Προγράμματος LRM αποτελούν προτεραιότητα ώστε να προσελκύσει το LRM αλλοδαπούς/ές φοιτητές/ριες.

Το LRM είναι ένα από τα 6 Προγράμματα για τα οποία το ΕΑΠ βραβεύτηκε με το ευρωπαϊκό βραβείο της Ένωσης Ανοικτών Πανεπιστημίων: E-xcellence Associates in Quality Label Award 2018-2021, European Association of Distance Teaching Universities, EADTU.

Επίσης, λόγω της συμμετοχής του L.R.M. σε διεθνείς Επιστημονικές Εκδηλώσεις που οργανώνονται σε ετήσια βάση (από το 2018) στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικτύου για τη Μετανάστευση , το οποίο συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δρομολογείται η ένταξή του ως ένα από τα ευρωπαϊκά Προγράμματα που θα συμμετέχουν σε σχήμα consortium BIP για την ένταξη, μετανάστευση και ανθρώπινα δικαιώματα με τρία ακόμα ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια (με έναρξη το 2022-2023), με στόχο την προώθηση αμοιβαίων ανταλλαγών κινητικότητας και υποστήριξης κοινών ερευνητικών Προγραμμάτων.

Όπως προαναφέρθηκε, σε προηγούμενη ενότητα, σε ετήσια βάση διεξάγεται η Επιστημονική Εκδήλωση Ημερίδα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Ειδικότερα, με τίτλο «Γέφυρες συνέργειας: Τα ανθρώπινα δικαιώματα ως θεμέλιο για την ένταξη των νεαρών προσφύγων» για τον εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, 10 Δεκεμβρίου 2024, στις 3-6 μμ, σε συνδιοργάνωση της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΕΑΠ με τη Μονάδα Ένταξης & Υποστήριξης Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης & Ασύλου (ΥΜΑ). Συμμετείχαν προσκεκλημένοι ομιλητές από το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, τη UNICEF και τη Μονάδα Ένταξης & Υποστήριξης Ασυνόδευτων Ανηλίκων του ΥΜΑ. Ακολούθησε συζήτηση με τους προσκεκλημένους και τους συμμετέχοντες/ουσες, σε τρεις άξονες:

Εκπαίδευση και Συμπερίληψη, Μη διάκριση και Ανθρώπινα Δικαιώματα και Απασχόληση και Ίσες Ευκαιρίες, με rapporteurs φοιτήτριες του ΠΜΣ «Γλωσσική Εκπαίδευση για Πρόσφυγες και Μετανάστες» (L.R.M.) του ΕΑΠ. Στο Συμπόσιο έκανε επίσημο χαιρετισμό ο Πρύτανης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ), Καθηγητής κ. Μανώλης Κουτούζης στηρίζοντας την ανάδειξη του ρόλου της δημόσιας εκπαίδευσης ως σημαντικό εργαλείο για την καταπολέμηση των διακρίσεων και τη διαφύλαξη των αρχών της ισότητας, επισημαίνοντας ότι η Διευθύντρια του Προγράμματος Γλωσσικής Εκπαίδευσης για Πρόσφυγες και Μετανάστες (L.R.M.) κ. Νεκταρία Παλαιολόγου εστιάζει στην καρδιά του θέματος του συμποσίου και αναμένει βραβεύσεις στην πορεία του Προγράμματος.

Η παρουσία της Υφυπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, κ. Σοφίας Βούλτεψη, Υπεύθυνη για την Ένταξη των Ευάλωτων ομάδων, του Γενικού Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, κ. Ηρακλή Μοσκώφ, και του Γενικού Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού Καθηγητή κ. Νικολάου Παπαϊωάννου στην έναρξη του συνεδρίου, δίνει ένα αισιόδοξο μήνυμα στις συνέργειες με το Πανεπιστήμιο για ένταξή τους στην εκπαίδευση και στην έκκληση για την αναγκαιότητα καλών πρακτικών για την ένταξη των νεαρών προσφύγων στην κοινωνία.

Σε ρόλο συντονίστριας της συζήτησης η κ Νεκταρία Παλαιολόγου και η κ. Γκέλη Αρώνη, Προϊσταμένη Μονάδας Ένταξης & Υποστήριξης Ασυνόδευτων Ανηλίκων, Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Σημαντική συνεισφορά στον διάλογο για τη μη διάκριση, την τυπική εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση, τη συμπερίληψη και τις ίσες ευκαιρίες, οι παρεμβάσεις των προσκεκλημένων ομιλητών, κ. Γιάννη Μπαβέα από το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ), κ. Γιώργου Σιμόπουλου (UNICEF) και της Αναστασίας Καρκούλια (Μονάδα Ένταξης & Υποστήριξης Ασυνόδευτων Ανηλίκων). Διακεκριμένοι επιστήμονες- Καθηγητές και ΣΕΠ του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου παρακολούθησαν τις εργασίες του Συμποσίου.

Συμμετείχαν 125 εκπαιδευτικοί, ερευνητές, σύμβουλοι εκπαίδευσης, φοιτητές/τήτριες και υπήρξε γόνιμος διάλογος και ενδυνάμωση της ομάδας συζητήσεων, με σημαντικά πορίσματα στην Ολομέλεια που ακολούθησε.

https://www.eap.gr/2024/12/16/συμπόσιο-επιστημονική-ημερίδα-γέφυ/

Εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης όλων των ΠΣ εμπίπτει στην ετήσια διαδικασία αξιολόγησης των Σχολών σύμφωνα με τις προτεινόμενες από την ΕΘΑΑΕ αρχές και στοχεύει στην άντληση πληροφοριών για τον προσδιορισμό του επιπέδου ποιότητας όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Διαρκής στόχος της αξιολόγησης είναι η συνεισφορά στη συνεχόμενη ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, των Σχολών αλλά και των ΠΣ.

Επιπλέον, το ΠΣ αξιολογείται εσωτερικά ανά ακαδημαϊκό έτος από την/τον ΔΠΣ και την ΟΜΕΑ της Σχολής μέσω της συμπλήρωσης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΣ. Με βάση την έκθεση η Επιτροπή ΜΟΔΙΠ καταλήγει σε πόρισμα και ενδεχόμενες προτάσεις βελτίωσης το οποίο διαβιβάζεται στην/το ΔΠΣ του ΠΣ. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης αναρτάται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ.

Εξωτερική αξιολόγηση/πιστοποίηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η περιοδική πιστοποίηση των ΠΣ οργανώνεται από την ΕΘΑΑΕ και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων. Η πιστοποίηση του Προγράμματος Σπουδών, βάσει των εκθέσεων των επιτροπών, παρέχεται από την ΕΘΑΑΕ για συγκεκριμένη διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται επαναπιστοποίησή του. Η πιστοποίηση ποιότητας των ΠΣ λειτουργεί ως μέσο εξακρίβωσης της συμμόρφωσης του Προγράμματος Σπουδών με τις απαιτήσεις του προτύπου και ως καταλύτης για τη βελτίωσή του, ενώ μπορεί, επιπλέον, να προσφέρει νέες προοπτικές στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των απονεμόμενων τίτλων. Οι ακαδημαϊκές μονάδες και τα Ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν σταθερά υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της επιτροπής εμπειρογνωμόνων για τη συνεχή βελτίωση του Προγράμματος.

Μετά την παραλαβή της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης του ΠΣ, η ΜΟΔΙΠ σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ και Κοσμητεία/Συνέλευση) μελετά την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης για να αποφασίσει την υιοθέτηση μέρους ή του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης και την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης. Στο Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίνεται από την Κοσμητεία/Συνέλευση της Σχολής του ΠΜΣ, καταγράφονται οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν με τη χρήση των αναγκαίων πόρων και θα συμβάλουν στην επίτευξη βελτιώσεων και στην άρση των αδυναμιών που έχει εντοπίσει η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης. Το εγκεκριμένο από την Κοσμητεία/Συνέλευση Σχέδιο Δράσης του ΠΜΣ αποστέλλεται στη ΜΟΔΙΠ για τις αναγκαίες ενέργειες στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ. Μετά την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία της πιστοποίησης, η ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ, Κοσμητεία/Συνέλευση) αποτιμά τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, την πρόοδο που έχει συντελεστεί κατά την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης και συντάσσει τον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων». Στον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων» αποτυπώνονται: - τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, - ο βαθμός επίτευξης των αποτελεσμάτων, - οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση ως προς τις συστάσεις της εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης. Η Έκθεση Παρακολούθησης, αφού οριστικοποιηθεί μετά από συνεργασία της ΜΟΔΙΠ και της ακαδημαϊκής μονάδας (όπου απαιτείται), αποστέλλεται στην ΕΘΑΑΕ από τη ΜΟΔΙΠ και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ως συνοδευτικό έγγραφο της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης του ΠΣ.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες (LRM)» της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΣΑΕ) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) αξιολογήθηκε από Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης κατά τις ημερομηνίες 04 έως 09 Σεπτεμβρίου 2023.

Το τελικό αποτέλεσμα της Επιτροπής ήταν ότι, το Πρόγραμμα Σπουδών LRM **συμμορφώνεται πλήρως (Fully Compliant)** με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΜΣ της ΕΘΑΑΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) για το επίπεδο σπουδών 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης ορίζεται για πέντε έτη, από **20-12-2023** έως **19-12-2028**.

Η αξιολόγηση του Προγράμματος LRM από την ΕΘΑΑΕ ήταν άριστη μαζί με τα εξαιρετικά σχόλια για το πρόγραμμα και τις καινοτόμες δράσεις που έχει.

Οι ανωτέρω πληροφορίες είναι αναρτημένες στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ και την ενότητα

«Πιστοποίηση».

Β' μέρος: Στατιστικά Στοιχεία Τρέχοντος Ακαδημαϊκού Έτους και Συμπεράσματα

1. Σε τι ποσοστό κατακτήθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ΠΣ το 2025 (ακαδημαϊκό έτος 2024-2025); Τι έφταιξε στις περιπτώσεις που υπήρξε μεγάλη απόκλιση από τους στόχους;

Επιτεύχθηκαν όλοι οι στόχοι που είχαν τεθεί για το LRM και ειδικότερα για την ενίσχυση της συμμετοχής των Κ-Σ και φοιτητών/ριών σε δράσεις για τη δημοσιοποίηση του Προγράμματος και μάλιστα σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό. Το ποσοστό επιτεύχθηκε κατά 80% για το ακαδ. έτος 2024-2025 και αναμένεται το ίδιο υψηλό και για το επόμενο έτος. Από το ακαδ. έτος 2025-2026 βασικός στόχος είναι η εξωστρέφεια και διεθνοποίηση του Προγράμματος.

2. Πώς κρίνετε τη βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Βιωσιμότητα του LRM: Λόγω της αποκλειστικής χρήσης της αγγλικής γλώσσας και της συνολικής εξ αποστάσεως διαδικασίας το Πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα που ζουν στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή. Στο LRM έχουν ήδη φοιτήσει φοιτήτριες/τητές από χώρες του εξωτερικού όπως και φοιτήτριες/τητές με προσφυγική εμπειρία (μέσω υποτροφιών) και αυτό θα μπορούσε να διευρυνθεί στο μέλλον με κατάλληλη προβολή του Προγράμματος στο εξωτερικό.

Η Διευθύντρια του Προγράμματος κάνει εντατικές προσπάθειες για δημοσιοποίηση του Προγράμματος στο εξωτερικό και για συνέργειες με διεθνείς οργανισμούς και άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Κατά την τελευταία τετραετία, παρότι παρατηρείται μείωση στις νέες αιτήσεις αυτό αντισταθμίζεται με το χαμηλό δείκτη διαρροής, το οποίο υποδηλώνει την ποιότητα του Προγράμματος.

Ιδιαίτερος προβληματισμός υπάρχει για τις ανάγκες που έχουν αναδειχθεί στην ομαλή λειτουργία του Προγράμματος και σχετίζονται με το χαμηλό ποσοστό νέων εγγραφών, θέμα το οποίο έχει απασχολήσει τη Δ/νση του Προγράμματος και την ΕΠΣ. Λόγω των παραπάνω συνθηκών της μείωσης του αριθμού των νεοεισαχθέντων φοιτητών/ριών ενισχύεται ο προβληματισμός και το κυριότερο η ανάγκη για δράση αναδιαμόρφωσης μελλοντικά του ΠΜΣ.

Θα κατατεθεί κατά την προσεχή ακαδημαϊκή χρονιά 2024-2025, πρόταση από τη Διευθύντρια του L.R.M. την οποία έχει επεξεργαστεί μαζί με τους Συντονιστές/τριες για την αναδιαμόρφωση του Προγράμματος, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τις συστάσεις της ΕΘΑΑΕ (Απρίλιος, βλ. ενδεικτικά σελ. 17, 38 σύμφωνα με την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης του) για βελτίωση του Προγράμματος L.R.M. (Θεματικές Ενότητες κατ' επιλογήν, με δυνατότητα επιλογής είτε διπλωματικής εργασίας ή πρακτική άσκηση). Την ακαδημαϊκή χρονιά 2024-2025 έγινε η προετοιμασία της πρότασης για την αναδιαμόρφωση του L.R.M., σε συνεργασία με τους Συντονιστές/στριες, στην κατεύθυνση βελτιώσεων του Προγράμματος, η οποία θα κατατεθεί την ακαδημαϊκή χρονιά 2025-2026.

Είναι επιτακτική η ανάγκη βελτίωσης του Προγράμματος σε μια κατεύθυνση εξορθολογισμού και διόρθωσης όποιων τρωτών έχουν επισημανθεί στο πρόγραμμα ως αδυναμίες και λειτουργούν είτε αποτρεπτικά για την προσέλκυση νέων φοιτητών/ριών είτε ως παράγοντες αποτροπής συνέχισης του Προγράμματος και συμβάλλουν στο ποσοστό διαρροής που παρατηρείται κατά την πορεία του Προγράμματος από τους εγγεγραμμένους φοιτητές/τήτριες.

Πίνακας 2. Επιτομή στοιχείων του αξιολογούμενου ΠΣ

	2024-2025	2023-2024	2022-2023	2021-2022	2020-2021

Συνολικός αριθμός φοιτητών	144	219	299	377	411
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	300	360	300	300	300
Συνολικός αριθμός αιτήσεων	20	91	119	136	265
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	13	58	69	101	176
Συνολικός αριθμός αποφοίτων	54	63	102	100	57
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	3	4	1	3	5
Σύνολο ΘΕ	11	11	11	11	11
Σύνολο Υποχρεωτικών ΘΕ	11	11	11	11	11
Σύνολο ΘΕ Επιλογής	0	0	0	0	0
Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	8.6	8.62	8.69	8.7	8.57

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Οι αλλοδαποί/ές φοιτητές/τήτριες αποτελούν μόνο το 2,1% των ενεργών φοιτητών/ριών.

Τα ποσοστά ενεργών φοιτητών/ριών για το ακαδ. έτος 2024-2025, ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα αποτυπώνονται στο παρακάτω γράφημα:

Γράφημα 1: Κατανομή ενεργών φοιτητών (%) ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα

Πίνακας 3. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες (LRM)

	2024-2025	2024-2025 B	2024-2025 A	2023-2024	2023-2024 B	2023-2024 A	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A	2021-2022	2021-2022 B	2021-2022 A	2020-2021	2020-2021 B	2020-2021 A
Μεταπτυχιακοί φοιτητές	144	103	135	219	171	195	299	217	283	377	316	352	411	352	346
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	3	3	3	4	3	3	1	1	0	3	2	2	5	4	5

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Πίνακας 4. Εξέλιξη των εισερχομένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες (LRM)

	2024-2025	2024-2025 B	2024-2025 A	2023-2024	2023-2024 B	2023-2024 A	2022-2023	2022-2023 B	2022-2023 A	2021-2022	2021-2022 B	2021-2022 A	2020-2021	2020-2021 B	2020-2021 A
Σύνολο προσφερομένων θέσεων	300	150	150	360	180	180	300	150	150	300	150	150	300	150	150
Σύνολο αιτήσεων	20	3	17	91	27	64	119	18	101	136	26	110	265	87	178
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	13	3	10	58	16	42	69	15	54	101	19	82	176	61	115
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0	3	1	2	2	2	0	0	0	0	2	0	2
Αριθμός αποφοίτων	54	26	28	63	38	25	102	47	55	100	75	25	57	32	25

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Στοιχεία Εξετάσεων -Εγκατάλειψη σπουδών (Drop out)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΜΕΑ, το 2024-25 υπήρχαν συνολικά 404 εγγραφές σε Θεματικές Ενότητες για τις οποίες το 83,4% συμμετείχε σε τουλάχιστον μια εξέταση και εκ των οποίων το 100% ολοκλήρωσε τη Θεματική Ενότητα (το ποσοστό επιτυχόντων σε σχέση με όλες τις δηλώσεις Θεματικών Ενοτήτων στο ΠΣ αγγίζει το 83,4%).

Ο μέσος χρόνος λήψης του τίτλου του Προγράμματος Σπουδών είναι 3,35 έτη με μέσο ποσοστό εγκατάλειψης σπουδών 28% από τους οποίους το 59,8% είχαν εγγραφεί σε Θεματική Ενότητα μόνο μία χρονιά και το 49,8% των διαγραφέντων είχαν συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχαν δώσει έστω και μία εργασία). Το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 εγκατέλειψαν τις σπουδές τους το 15,4% των εγγεγραμμένων, ενώ:

- όλοι οι διαγραφέντες/είσες διαγράφηκαν μετά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους (είχαν δηλώσει Θεματική Ενότητα)

- το 50% των διαγραφέντων είχαν συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχαν δώσει έστω μία εργασία).

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού και διάρκεια σπουδών των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες (LRM)

Έτος Εισαγωγής	Εγγραφέντες Νεοεισε-ρχόμενοι	Αποφοιτήσαντες διάρκεια σπουδών (σε εξάμηνα)							Μη αποφοιτήσαντες (συμπεριλαμβανονται και οι διακόψαντες)	Διακόψα-ντες	Ποσοστιαία αναλογία		
		Κ	Κ+1	Κ+2	Κ+3	Κ+4	Κ+5	>Κ+6			Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Συνολικό ποσοστό όσων διέκοψαν
2016-2017	126	13	26	20	8	2	1	1	55	49	56.35%	43.65%	38.89%
2017-2018	94	13	33	23	10	5	1	2	7	51	92.55%	7.45%	54.26%
2018-2019	94	8	30	16	7	2	0	0	31	24	67.02%	32.98%	25.53%
2019-2020	115	15	42	12	4	2	0	0	40	28	65.22%	34.78%	24.35%
2020-2021	176	48	47	22	5	0	0	0	54	30	69.32%	30.68%	17.05%
2021-2022	101	20	13	20	0	0	0	0	48	28	52.48%	47.52%	27.72%
2022-2023	69	9	17	0	0	0	0	0	43	24	37.68%	62.32%	34.78%
2023-2024	58	5	0	0	0	0	0	0	53	12	8.62%	91.38%	20.69%
2024-2025	13	0	0	0	0	0	0	0	13	2	0.00%	100.00%	15.38%

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες (LRM)

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός Αριθμός Αποφοίτων	Κατανομή βαθμών (αριθμός αποφοίτων και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2020-2021	57	0 0.00%	5 8.77%	17 29.82%	35 61.40%	8.57
2021-2022	100	0 0.00%	2 2.00%	34 34.00%	64 64.00%	8.7
2022-2023	102	0 0.00%	1 0.98%	29 28.43%	72 70.59%	8.69

2023-2024	63	0 0.00%	1 1.59%	21 33.33%	41 65.08%	8.62
2024-2025	54	0 0.00%	1 1.85%	21 38.89%	32 59.26%	8.6
Σύνολο*	376	0 0.00%	10 2.66%	122 32.45%	244 64.89%	8.64

* σύνολο και μέσος όρος τελευταίων 5 χρόνων

Εσωτερική αξιολόγηση από φοιτητές και Συντονιστές

Το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 μειώθηκε το ποσοστό της συμμετοχής των φοιτητών/ριών του LRM στην αξιολόγηση σε σχέση με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος 2023-2024. Οι φοιτητές/τήτριες δηλώνουν περισσότερο ικανοποιημένοι/ες από τους/τις καθηγητές/τριες στο Α’ και Β’ εξάμηνο του 2024-2025, ενώ την μικρότερη ικανοποίηση έχουν από τις διοικητικές/τεχνικές υπηρεσίες και από το εκπαιδευτικό περιεχόμενο στο Α’ και Β’ εξάμηνο αντίστοιχα.

Πίνακας 7. Στοιχεία Εσωτερικής Αξιολόγησης από φοιτητές και Συντονιστές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες (LRM)

2024-2025								
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/τήτριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/νίστριες	Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.72	4.95	4.69	4.64	4.52	40	188	21.28%
B	4.77	5.00	4.54	4.71	4.56	25	125	20.00%
2023-2024								
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/τήτριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/νίστριες	Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.46	4.97	4.30	4.35	4.00	118	263	44.87%
B	4.65	4.93	4.47	4.43	4.38	80	169	47.34%
2022-2023								
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/τήτριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/νίστριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.27	4.94	4.16	3.84	3.88	4.07	149	349	42.69%
B	4.41	4.98	4.28	4.09	3.98	4.09	100	234	42.74%
2021-2022								
Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/τήτριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/νίστριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.41	4.91	4.19	3.88	3.87	4.05	233	619	37.64%
B	4.57	4.97	4.29	3.99	4.08	4.06	168	433	38.80%
2020-2021								

Εξάμηνο	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/τήτριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/νίστριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
A	4.38	4.71	4.04	3.77	3.35	3.88	310	555	55.86%
B	4.42	4.86	4.13	3.81	3.84	4.02	224	578	38.75%

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Πίνακας 8. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες (LRM)

Θεματική Ενότητα	Συντονιστής	Αριθμός ΟΣΣ/ Εργαστηρίων	Αριθμός Εργασιών	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός Διδασκόντων	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Χρήση ΤΠΕ
Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία και Κατάκτηση Δεύτερης Γλώσσας - LRM50A	ΜΑΝΩΛΗ ΠΟΛΥΞΕΝΗ/ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία και Κατάκτηση Δεύτερης Γλώσσας - LRM50B	ΜΑΝΩΛΗ ΠΟΛΥΞΕΝΗ/ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Μετανάστευση, Πολυγλωσσία και Διαπολιτισμική Επικοινωνία - LRM51A	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Μετανάστευση, Πολυγλωσσία και Διαπολιτισμική Επικοινωνία - LRM51B	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Κριτική Παιδαγωγική - LRM52A	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Κριτική Παιδαγωγική - LRM52B	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Γλωσσική Διδασκαλία για Ενήλικες Πρόσφυγες και Μετανάστες - LRM53A	ΜΟΥΤΗ ΑΝΝΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Γλωσσική Διδασκαλία για Ενήλικες Πρόσφυγες και Μετανάστες - LRM53B	ΜΟΥΤΗ ΑΝΝΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Γλωσσική Διδασκαλία για Παιδιά με Προσφυγικό ή Μεταναστευτικό Υπόβαθρο - LRM54A	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ	3	4	2	2	Ναι	Ναι	Ναι

Γλωσσική Διδασκαλία για Παιδιά με Προσφυγικό ή Μεταναστευτικό Υπόβαθρο - LRM54B	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού και Ψηφιακά Μέσα - LRM55A	ΦΩΚΙΔΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού και Ψηφιακά Μέσα - LRM55B	ΦΩΚΙΔΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Εισαγωγή στην Αραβική Γλώσσα και στον Αραβικό Πολιτισμό - LRM60A	ΦΩΚΙΔΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Εισαγωγή στην Αραβική Γλώσσα και στον Αραβικό Πολιτισμό - LRM60B	ΦΩΚΙΔΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ανθρώπινα Δικαιώματα και Διεθνές Δίκαιο για Πρόσφυγες και Μετανάστες - LRM61A	ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΚΗ ΕΛΕΝΗ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Ανθρώπινα Δικαιώματα και Διεθνές Δίκαιο για Πρόσφυγες και Μετανάστες - LRM61B	ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΚΗ ΕΛΕΝΗ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Μεθοδολογία της Έρευνας σε Πολύγλωσσα Περιβάλλοντα - LRM62A	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Μεθοδολογία της Έρευνας σε Πολύγλωσσα Περιβάλλοντα - LRM62B	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΑ	3	4	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Πρακτική άσκηση - LRM63A	ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ ΑΧΙΛΛΕΑΣ			1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Πρακτική άσκηση - LRM63B	ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ ΑΧΙΛΛΕΑΣ			1	1	Ναι	Ναι	Ναι

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία-LRM64-A						Ναι	Ναι	Ναι
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία-LRM64-B						Ναι	Ναι	Ναι

Εξεταστικό σύστημα

Πίνακας 9. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Γλωσσική Εκπαίδευση για πρόσφυγες και μετανάστες (LRM)

Θεματική Ενότητα	Αριθμός Εγγεγραμμένων Φοιτητών	Αριθμός Συμμετεχόντων Φοιτητών στις Εξετάσεις	Αριθμός Επιτυχόντων Φοιτητών	Αριθμός Φοιτητών που αξιολόγησαν	Αριθμός Φοιτητών με δυνατότητα αξιολόγησης	Ποσοστό Επιτυχίας στις εξετάσεις
Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία και Κατάκτηση Δεύτερης Γλώσσας - LRM50-A	12	9	8	2	11	88.89%
Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία και Κατάκτηση Δεύτερης Γλώσσας - LRM50-B	6	3	3	0	4	100.00%
Μετανάστευση, Πολυγλωσσία και Διαπολιτισμική Επικοινωνία - LRM51-A	11	7	7	1	8	100.00%
Μετανάστευση, Πολυγλωσσία και Διαπολιτισμική Επικοινωνία - LRM51-B	11	7	7	0	7	100.00%
Κριτική Παιδαγωγική - LRM52-A	18	11	11	4	13	100.00%
Κριτική Παιδαγωγική - LRM52-B	9	5	5	1	5	100.00%
Γλωσσική Διδασκαλία για Ενήλικες Πρόσφυγες και Μετανάστες - LRM53-A	27	19	19	7	21	100.00%
Γλωσσική Διδασκαλία για Ενήλικες Πρόσφυγες και Μετανάστες - LRM53-B	13	7	7	1	10	100.00%
Γλωσσική Διδασκαλία για Παιδιά με Προσφυγικό ή Μεταναστευτικό Υπόβαθρο - LRM54-A	32	23	23	8	28	100.00%
Γλωσσική Διδασκαλία για Παιδιά με Προσφυγικό ή Μεταναστευτικό Υπόβαθρο - LRM54-B	14	9	9	1	8	100.00%

Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού και Ψηφιακά Μέσα - LRM55-A	23	16	16	5	19	100.00%
Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού και Ψηφιακά Μέσα - LRM55-B	25	18	18	8	20	100.00%
Εισαγωγή στην Αραβική Γλώσσα και στον Αραβικό Πολιτισμό - LRM60-A	25	23	22	4	22	95.65%
Εισαγωγή στην Αραβική Γλώσσα και στον Αραβικό Πολιτισμό - LRM60-B	25	21	21	10	22	100.00%
Ανθρώπινα Δικαιώματα και Διεθνές Δίκαιο για Πρόσφυγες και Μετανάστες - LRM61-A	25	21	21	3	23	100.00%
Ανθρώπινα Δικαιώματα και Διεθνές Δίκαιο για Πρόσφυγες και Μετανάστες - LRM61-B	16	14	14	2	13	100.00%
Μεθοδολογία της Έρευνας σε Πολύγλωσσα Περιβάλλοντα - LRM62-A	24	20	20	6	22	100.00%
Μεθοδολογία της Έρευνας σε Πολύγλωσσα Περιβάλλοντα - LRM62-B	17	12	12	2	14	100.00%
Πρακτική Άσκηση - LRM63-A	22	20	18	0	21	90.00%
Πρακτική Άσκηση - LRM63-B	23	23	23	0	22	100.00%
Διπλωματική Εργασία -LRM64 -A	44	27	27	0	27	100.00%
Διπλωματική Εργασία -LRM64 - B	40	26	26	13	25	100.00%

3. Συμπεράσματα

Θετικά στοιχεία του ΠΣ όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

- Επίσης, η ΕΠΣ εντός του ακαδημαϊκού έτους 2024-2025 θα εισηγηθεί ομοφώνως τη μελλοντική δυνατότητα χορήγησης παιδαγωγικής επάρκειας του ΠΜΣ, ένταξης δηλ. των φοιτητών/ριών και αποφοίτων του για την παρακολούθηση σε ειδικά μαθήματα Προγραμμάτων Σπουδών, ενέργεια η οποία για να προχωρήσει φυσικά απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έκδοση της σχετικής ΚΥΑ από το Υπουργείο Παιδείας, η οποία ισχύει για όλα τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της χώρας που ενδιαφέρονται για χορήγηση παιδαγωγικής επάρκειας συνακολούθως και των σχετικών οδηγιών του Υπουργείου.
- Η τακτική επικοινωνία, τα φόρουμ, η άμεση συνεργασία και καθοδήγηση των φοιτητών/ριών από το διδακτικό προσωπικό, η υποστήριξη των φοιτητών/ριών στην κατ' οίκον μελέτη τους, ώστε να κατανοήσουν το διδακτικό υλικό και να απαντήσουν ερωτήσεις, είναι μια καλή πρακτική του Προγράμματος.
- Το ΠΜΣ έχει λάβει υπόψη του τις έρευνες που έχουν διεξαχθεί για τον εντοπισμό αναγκών των φοιτητών/ριών (για πρακτική άσκηση, για πρόγραμμα προσανατολισμού και για απορρόφηση στην αγορά εργασίας).
- Τα επιστημονικά εργαστήρια και σεμινάρια με τη συμμετοχή φοιτητών/ριών και αποφοίτων, οι επιστημονικές ομιλίες από προσκεκλημένους συναδέλφους καθηγητές του εξωτερικού καθώς και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες των μελών ΣΕΠ σε τακτά χρονικά διαστήματα, είναι δράσεις που προάγουν και την έρευνα και το ΠΜΣ.
- Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. L.R.M. πραγματοποιείται πάντοτε εκδήλωση καλωσορίσματος (welcome) στην έναρξη κάθε νέου εξαμήνου, καθώς και εκδήλωση αποχαιρετισμού (farewell) στη λήξη του, με τη συμμετοχή και παλαιών αποφοίτων/αποφοιτισσών, μέσω διαδικτυακής εκδήλωσης.
- Απόφοιτοι/ες του L.R.M. εργάζονται σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, όπως η SOLIDARITY, η Action Aid και η Diadrasi, ενώ απόφοιτος του Προγράμματος εντάχθηκε στη Συμβουλευτική Επιτροπή του L.R.M. (https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/language-education-for-refugees-and-immigrants/).
- Το καλοκαίρι του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024 πραγματοποιήθηκε τριήμερο θερινό σχολείο με θέμα «Intercultural Competences and Leadership», με τη συμμετοχή 10 φοιτητών/ριών του L.R.M. και προσκεκλημένο ομιλητή τον Αναπληρωτή Καθηγητή Fred Carlo Andersen από το Πανεπιστήμιο του Όσλο.
- Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε το Blended Intensive Programme (BIP) με τίτλο «Inclusive Societies: from Hope to Action» — μια κοινή ανταλλαγή Erasmus+ που διοργανώθηκε από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, το Universitat Autònoma de Barcelona και το AP Hogeschool Antwerpen. Το πρόγραμμα περιελάμβανε διαδικτυακές προπαρασκευαστικές συνεδρίες και μία εβδομάδα δια ζώσης κινητικότητας στο Άμστερνταμ, και πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2025. Είχε προηγηθεί, το 2024, αντίστοιχο BIP στη Βαρκελώνη.

Ευρήματα / Αδυναμίες / Κίνδυνοι όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

Η διεθνής εμπειρία και η νέα κατάσταση που διαμορφώνεται σε παγκόσμιο επίπεδο στα ΠΜΣ, αναδεικνύει νέες εκπαιδευτικές πρακτικές όσον αναφορά τη δομή των ΠΜΣ και τη σύνδεσή τους με την αγορά εργασίας. Στη βάση αυτής της συλλογιστικής, υπάρχει ένας ουσιώδης προβληματισμός για τη ανανέωση του ΠΜΣ με βελτιωτικές πρακτικές, ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη ευελιξία στην εκπαιδευτική διαδικασία και μεγαλύτερο ποσοστό επιτυχούς παρακολούθησης και ολοκλήρωσης του ΠΜΣ από τις/ους φοιτήτριες/τητές.

Επιπρόσθετα, προκύπτουν τα ακόλουθα για το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς:

- Εξαιρετικά σημαντική μείωση αιτήσεων σε σχέση με το προηγούμενο έτος (ποσοστό μεταβολής πλήθους αιτήσεων <= -30%, συγκεκριμένα πτώση κατά 78,02%).
- Εξαιρετικά σημαντική μείωση νεοεισερχομένων σε σχέση με το προηγούμενο έτος (ποσοστό μεταβολής νεοεισερχομένων <= -30%, συγκεκριμένα πτώση κατά 77,59%).
- Χαμηλή συμμετοχή στην αξιολόγηση (20,77%).
- Μέση διάρκεια φοίτησης είναι 0,16 άνω του ΜΟ του Ιδρύματος στο σύνολο των ΠΜΣ για το έτος αναφοράς. Μεγάλη δυσκολία συνιστά η υποχρεωτικότητα της διπλωματικής εργασίας και της παράλληλης διεξαγωγής της Πρακτικής Άσκησης και συμβάλει καθοριστικά στη διαρροή φοιτητών/ριών στο τελευταίο εξάμηνο κυρίως.
- Ισχυρότερη εκπροσώπηση φοιτητών/ριών και επαγγελματικών φορέων στη διαδικασία σχεδιασμού του μεταπτυχιακού Προγράμματος είναι ζωτικής σημασίας για το ΠΜΣ.
- Η συμμετοχή των φοιτητών/ριών σε προγράμματα κινητικότητας κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα, όπως και σε όλη τη ΣΑΕ.
- Παρόλα αυτά η κινητικότητα των φοιτητών/ριών του L.R.M. είναι πιο υψηλή συγκριτικά με άλλα προγράμματα, και μάλιστα σταθερή εκπροσώπηση 5 φοιτητών/ριών του L.R.M. σε προγράμματα διεθνούς κινητικότητας B.I.P. συνεργασία με το Γραφείο Erasmus, συγκεκριμένα στο Blended Intensive Programme (BIP) με τίτλο «Inclusive Societies: from Hope to Action» αποτελεί ανταλλαγή Erasmus+ που διοργανώθηκε από κοινού από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, το Universitat Autònoma de Barcelona και το AP Hogeschool Antwerpen. Το πρόγραμμα περιελάμβανε διαδικτυακές προπαρασκευαστικές συνεδρίες και μία εβδομάδα δια ζώσης κινητικότητας στο Άμστερνταμ. Σημειωτέον: διαθέσιμη η επόμενη έκδοση του ίδιου Προγράμματος: «Inclusive societies, from action to engagement» στην Αμβέρσα (AP University of Applied Sciences and Arts), με online δραστηριότητα 16/3 & 6/5/2026 και δια ζώσης μετακίνηση 20-24/4/2026 - πρόκειται συνεπώς για το προγραμματισμένο BIP της επόμενης ακαδημαϊκής χρονιάς (2025-2026): https://erasmusplus.eap.gr/archives/3681

Προτάσεις βελτίωσης του ΠΣ

- Σε ό,τι αφορά την Πρακτική Άσκηση, προτείνεται ως σημαντικότερη προτεραιότητα ο διεύρυνση της, ιδιαίτερα ώστε να είναι πιο προσαρμοσμένη στις ιδιαίτερες ανάγκες ατόμων με σημαντική εκπαιδευτική εμπειρία (π.χ. στελέχη εκπαίδευσης, υπεύθυνοι ΜΚΟ). Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται πιλοτικά η δυνατότητα δημιουργίας ισοδύναμων εκπαιδευτικών παρεμβάσεων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (π.χ. επιμορφωση εκπαιδευτικών από τον ασκούμενο φοιτητή /την ασκούμενη φοιτήτρια, διάρκειας ανάλογης με την Πρακτική Άσκηση.

- Αναμένεται η έκδοση της σχετικής ΚΥΑ από το Υπουργείο Παιδείας για όλα τα ιδρύματα της χώρας που ενδιαφέρονται για την παιδαγωγική επάρκεια, με τις σχετικές οδηγίες.
- Υπάρχει πρόβλεψη για το 2024-2025 να επικαιροποιηθεί ο ειδικός κανονισμός για τις διπλωματικές σε σχέση με τον κειμενικό έλεγχο λογοκλοπής για το AI.
- Υπάρχει πρόβλεψη για την επικαιροποίηση του κανονισμού της Πρακτικής Άσκησης μέσα στο 2024-2025 ώστε να υπάρχει η δυνατότητα διεύρυνσης των συνεργασιών του Προγράμματος με στόχο την ενίσχυση της διασύνδεσης των αποφοίτητων του Προγράμματος με την αγορά εργασίας (π.χ. παροχή εθελοντικής εργασίας σε ΜΚΟ και οργανισμούς σχετικά με το μεταναστευτικό και το προσφυγικό).
- Για τη διπλωματική εργασία, είχε ήδη προβλεφθεί από την προγενέστερη ακαδημαϊκή χρονιά η εφαρμογή διαδικασιών αποτελεσματικότερης παρακολούθησης της εποπτείας που ασκείται από τα μέλη ΣΕΠ/Κ-Σ, ώστε να είναι καλύτερη η αποφεύγονται ενδεχόμενες αστοχίες που φέρνουν τους εξεταστές σε δύσκολη θέση. Η ύπαρξη δύο μίνι-προόδων (με έναρξη την ακαδημαϊκή χρονιά 2022-2023) σύμφωνα με την οποία σε δύο χρονικές φάσεις πριν την τελική υποβολή θα υποβάλουν αναφορά για την πορεία της διπλωματικής εργασίας τους (στάδιο υλοποίησης, τυχόν δυσκολίες) στην πλατφόρμα courses, στο πεδίο LRM64 για τις διπλωματικές εργασίες, θα βοηθήσει σημαντικά στην κατεύθυνση αυτή. Η δρομολόγηση διαδικασιών συστηματικής καταγραφής της προόδου των φοιτητών/ριών θα συμβάλει στην καλύτερη συνεργασία φοιτητών/ριών και επιβλεπόντων/ουσών.
- Επιπλέον, οι επιμορφωτικές δράσεις «Σεμινάρια Στατιστικής» που υλοποιήθηκαν για πρώτη φορά το εαρινό εξάμηνο του 2022, με πρωτοβουλία της Διευθύντριας, κινούνται στην κατεύθυνση της ακαδημαϊκής ενίσχυσης των φοιτητών/ριών, και επαναλήφθηκαν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 και το 2023-2024.
- Απαραίτητη κρίνεται επίσης και η απονομή διδακτικής επάρκειας στους /τις αποφοίτους του Προγράμματος. Αν και εκτιμάται πως το περιεχόμενο του Π.Μ.Σ. ήδη διασφαλίζει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες επαρκείς ως προς αυτό γνώσεις και ουσιαστικά εφόδια, μπορεί να εξεταστεί, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, αφού ήδη οι περισσότερες Θεματικές Ενότητες είναι εστιασμένες στη διδακτική και παιδαγωγική πράξη.
- Κατά την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά 2024-2025, θα κατατεθεί πρόταση βελτίωσης και αναδιαμόρφωσης του Προγράμματος LRM με στόχο τον εξορθολογισμό του, με βάση τις προτάσεις των φοιτητών/ριών και των αξιολογητών της ΕΘΑΑΕ, που αφορούν κυρίως τη δημιουργία ΘΕ επιλογής, τη μη υποχρεωτικότητα της διπλωματικής εργασίας (με επακόλουθο και τη μείωση των ECTS), ενέργειες και δράσεις οι οποίες θα ενθαρρύνουν εν δυνάμει ενδιαφερόμενους φοιτητές/τήτριες να παρακολουθήσουν ένα Πρόγραμμα Σπουδών εναρμονισμένο στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους, ώστε να είναι σε θέση να το ολοκληρώνουν με επιτυχία.
- Μέσα από τις εκδηλώσεις, τις επιστημονικές ημερίδες και τα συνέδρια, στόχος παραμένει η εξωστρέφεια, η διεθνοποίηση και η προσέλκυση νέων φοιτητών/ριών από το εξωτερικό. Απαραίτητη και σημαντική θα πρέπει να είναι η στοχευμένη διαφήμιση των ξενόγλωσσων προγραμμάτων σε επίπεδο Ιδρύματος. Επίσης, στόχος στο L.R.M. παραμένουν οι νέες συνέργειες με Πρεσβείες και διεθνείς οργανισμούς και αυτό θα αποτελέσει στόχο από το 2024-2025 και εφεξής.